

Briselē, XXX.
[...] (2023) XXX final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

Pilsoņu ziņojums

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums Padomes Ieteikumam

"Eiropa kustībā" — mācību mobilitātes iespējas ikvienam"

{COM(2023) 719 final} - {SWD(2023) 719 final}

1. Ievads	2
2. Pilsoņu ziņojums no Eiropas Komisijas rīkotās pilsoņu paneļdiskusijas par mācību mobilitāti	3
2.1. Paneļdiskusija.....	3
2.2. Ieteikumi.....	3
2.3. Turpmākie pasākumi	4
1. pielikums. Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas galīgie ieteikumi par mācību mobilitāti	6

1. IEVADS

Šis Komisijas dienestu darba dokuments ir pievienots Komisijas priekšlikumam Padomes ieteikumam ““Eiropa kustībā” — mācību mobilitātes iespējas ikvienam”, un tajā iekļauts pilsoņu ziņojums no Eiropas Komisijas rīkotās pilsoņu paneldiskusijas par mācību mobilitāti. Pielikumā ir sniegts 21 galīgais ieteikums, kas izvirzīts pilsoņu paneldiskusijā.

2. PILSOŅU ZIŅOJUMS NO EIROPAS KOMISIJAS RĪKOTĀS PILSOŅU PANEĻDISKUSIJAS PAR MĀCĪBU MOBILITĀTI

Ņemot vērā Konferences par Eiropas nākotni galīgos ieteikumus, Komisija 2022. gada 17. jūnija paziņojumā “Pārvēršot redzējumu konkrētā darbībā” apņēmas dot iespēju notikt pilsoņu paneļdiskusijām, kurās apspriesties un sagatavot ieteikumus pirms atsevišķu būtisku politikas priekšlikumu iesniegšanas.

Pilsoņu paneļdiskusiju jaunās paaudzes trešo paneļdiskusiju¹ par mācību mobilitātes tematu laika posmā no 2023. gada 5. marta līdz 2023. gada 30. aprīlim organizēja Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāts sadarbībā ar Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorātu un Komunikācijas ģenerāldirektorātu.

Paneļdiskusiju rīkoja saistībā ar gatavošanos **priekšlikumam Padomes ieteikumam par mācību mobilitāti, lai informētu Komisiju par pilsoņu viedokļiem** un saņemtu pilsoņu ieteikumus.

2.1. Paneļdiskusija

Paneļdiskusijā **piedalījās** 142 pēc nejaušības principa atlasīti pilsoņi, kuri atspoguļoja ES daudzveidību vecuma, dzimuma, sociālekonomiskā stāvokļa, izglītības un ģeogrāfijas (valstspiederība un dzīvesvieta pilsētās/laukos) ziņā. Pilsoņi tikās trīs nedēļas nogales un formulēja ieteikumus, kā Eiropas Savienība mācību mobilitātes iespējas var padarīt sasniedzamas ikvienam.

Viņiem **palīdzēja** profesionāli moderatori un koordinatori, Komisijas eksperti un zināšanu komiteja, ieskaitot ārējos ekspertus.

Paneļdiskusijas apspriedēs galvenā uzmanība tika pievērsta mācību mobilitātes mērķgrupu noteikšanai, kā arī problēmām un šķēršļiem, kas kavē piekļuvi mācību mobilitātei. Pilsoņi apmainījās ar idejām un viedokļiem par to, kā pārvarēt šos šķēršļus, un darba rezultāti tika apkopoti galīgajos ieteikumos.

2.2. Ieteikumi

Mācību mobilitātei veltītās paneļdiskusijas trīs sesijās pilsoņi demonstrēja **lielu apņemšanos un iesaistīšanos**, izstrādājot ieteikumus, kā padarīt mācību mobilitātes iespējas pieejamas ikvienam. Viņi uzdeva desmitiem jautājumu, lai labāk izprastu, kā darbojas pastāvošās mācību mobilitātes shēmas, jo īpaši programma *Erasmus+*, un kādi ir galvenie šķēršļi un veicinātāji mācību mobilitātei. Uz dalībnieku jautājumiem atbildēja eksperti. Sesiju starplaikā daudzi no iesaistītajiem pilsoņiem turpināja pētīt mācību mobilitātes tematu, tostarp sazinājās ar vietējām kopienām, skolām un citām izglītības iestādēm.

Paneļdiskusijā izvirzītajā 21 ieteikumā, kas izklāstīts pielikumā, ir atspoguļots visaptverošs skatījums uz to, kā dalībvalstis un Komisija varētu popularizēt mācību mobilitāti. Piecos ieteikumos uzsvēta **iekļaujošu izglītības un apmācības sistēmu** nozīme un nepieciešamība visiem iesaistītajiem dalībniekiem veikt savu ieguldījumu, lai nodrošinātu, ka ikviens neatkarīgi no vecuma, izglītības līmeņa, izcelsmes, pieredzes un finanšu līdzekļiem var baudīt ieguvumus, ko sniedz Eiropa bez robežām. Speciāli iekļaušanas pasākumi Par vienu no galvenajiem

¹ 2023. gadā notika vēl divas pilsoņu paneļdiskusijas — attiecīgi par pārtikas izšķērdēšanu un virtuālajām pasaulēm.

veicinātājiem **plašākai dalībai un daudzveidīgākam dalībnieku lokam** mācību mobilitātes programmās tiek uzskatīti speciāli iekļaušanas pasākumi.

Apspriežu laikā pilsoņi uzsvēra, ka trūkst informētības par pieejamajām mācību mobilitātes iespējām, jo īpaši pieaugušo izglītojamo un nelabvēlīgā situācijā esošu izglītojamo vidū. Tāpēc piecos ieteikumos uzsvērts, cik svarīgi ir **sasniegt** visu vecumu izglītojamos, ieskaitot nelabvēlīgā situācijā esošus izglītojamos, **un sniegt mērķtiecīgu informāciju** viņiem vistuvākajā līmenī. Četros ieteikumos arī piešķirta būtiska nozīme **valodu apguves** uzlabošanai, kā labad cita starpā var izmantot jaunās tehnoloģijas, jo valodu apguve ir viens no galvenajiem mācību mobilitāti veicinošajiem faktoriem.

Trīs ieteikumi attiecas uz **darba ņēmēju mācību mobilitāti**, bet atlikušie četri ieteikumi ir saistīti ar **pedagogu lomas** atzīšanu mācību mobilitātes organizēšanā; **profesionālās izglītības un apmācības** sektora **dziļāku integrāciju** visā ES; **zaļāku mācību mobilitāti** un **mācību mobilitātes galamērķu līdzsvarotāku sadalījumu**.

2.3. Turpmākie pasākumi

Komisijas **priekšlikumā Padomes ieteikumam ir ņemti vērā** pilsoņu paneļdiskusijā izvirzītie **ieteikumi**. Priekšlikuma mērķis ir **paplašināt mācību mobilitātes iespēju tvērumu**, aptverot visu vecumu izglītojamos, pedagogus un personālu skolas izglītībā, jauniešu apmaiņās, profesionālajā izglītībā un apmācībā, augstākajā izglītībā un pieaugušo izglītībā, kā arī atbalstīt pāreju uz darba tirgu un darba mobilitāti. Priekšlikumā **liels uzsvars** ir likts arī **uz iekļaujošu mobilitāti**. Tādējādi priekšlikums ir pienācīgi saskaņots ar pilsoņu ieteikumiem, jo īpaši attiecībā uz mācību mobilitātes iespēju paplašināšanu tā, lai tās ietvertu visu vecumu un sociālekonomisko slāņu cilvēkus; kā arī uz atbalstu diskriminācijas novēršanai un pielāgota finanšu atbalsta sniegšanu. Lai gan mācību mobilitātes iespējas šīm grupām un speciāli iekļaušanas pasākumi ierobežotām iespējām pakļautiem cilvēkiem jau ir pieejami programmā *Erasmus+*, Komisijas priekšlikuma mērķis ir piedāvāt vēl vairāk iespēju visiem izglītojamajiem, izmantojot plašu pārrobežu mācību mobilitātes shēmu klāstu.

Komisijas priekšlikumā uzsvērts arī tas, cik svarīgi ir **stiprināt valodu apguvi** visos izglītības un apmācības posmos, jo valodu apguve sekmē mācību mobilitātes iespējas. Tādējādi tiek ņemts vērā pilsoņu paneļdiskusijas ieteikums par dzīvošanu daudzvalodu Eiropā.

Komisija arī vēlas pievērst uzmanību **mērķtiecīgas un savlaicīgas informācijas sniegšanai**, kā to iesaka pilsoņi, tai skaitā mudināt dalībvalstis ieviest mācību mobilitātes veicinātājus. Tādējādi priekšlikums ir pienācīgi saskaņots ar pilsoņu ieteikumiem par informācijas centriem un pakalpojumiem, kā arī par vēstniekiem mobilākai Eiropai un par mentoriem uzņemšanai galamērķa valstī.

Ievērojot pilsoņu paneļdiskusijas ieteikumu atzīt pedagogu lomu mācību mobilitātē, Komisija plāno **veicināt to darbinieku darba atzīšanu un apbalvošanu, kuri sagatavo un īsteno mācību mobilitātes projektus**. Komisijas priekšlikuma mērķis ir arī **padarīt mācību mobilitāti ilgtspējīgāku vides ziņā**, cita starpā mudinot dalībvalstis par mācību mobilitātes pieredzes neatņemamu sastāvdaļu padarīt pārvietošanos ar ilgtspējīgākiem transporta līdzekļiem no mācību mobilitātes galamērķa valstīm un uz tām, kā arī mobilitātes perioda laikā.

Daļa paneļdiskusijas ieteikumu jau ir arī ņemta vērā, vismaz daļēji, **2021.–2027. gada programmā Erasmus+ un citās ES programmās**. Piemēram, attiecībā uz ieteikumu par mācību mobilitātes nodrošināšanu ģimenēm jānorāda, ka atsevišķas *Erasmus+* valsts aģentūras piešķir papildu līdzekļus pie individuālā atbalsta stipendijas studentiem ar bērniem. Programmās *Erasmus+* un “Eiropas Solidaritātes korpuss” visiem mobilitātes aktivitāšu

dalībniekiem ir pieejams **valodu atbalsts tiešsaistē**. Eiropas Sociālā fonda Plus finansētajā iniciatīvā **ALMA** nelabvēlīgā situācijā esošiem jauniešiem vecumā no 18 līdz 29 gadiem ir iespējams uzraugošās personas vadībā iegūt **ar darbu saistītu pieredzi citā ES dalībvalstī**.

Komisija plāno rīkot **atgriezeniskās saites pasākumu, kurā informēs pilsoņu paneldiskusijas dalībniekus par turpmākajiem pasākumiem saistībā ar viņu ieteikumiem. Pasākums notiks augsta līmeņa izglītības samitā 30. novembrī.**

1. PIELIKUMS. EIROPAS PILSOŅU PANEĻDISKUSIJAS GALĪGIE IETEIKUMI PAR MĀCĪBU MOBILITĀTI

Atruna. Šajā ziņojumā aprakstītie viedokļi nav Eiropas Komisijas, bet gan paneļdiskusijā piedalījušos pilsoņu viedokļi. Tie nekādā gadījumā nav uzskatāmi par Komisijas vai tās dienestu oficiālo nostāju.

Ieteikums Nr. 1

Kopīga saziņas valoda (*lingua franca*) kā mācību mobilitātes instruments

Angļu valoda ir iedibināta kā kopīga saziņas valoda Eiropas Savienībā. Angļu valoda ir vienkāršs un izplatīts saziņas līdzeklis. Tādēļ ES būtu jāiesaka dalībvalstīm mācīt angļu valodu kā pirmo svešvalodu. ES vajadzētu sniegt atbalstu dalībvalstīm tādu programmu izveidē, subsidēšanā un finansēšanā, kas paredzētas tiem, kuri vēlas apgūt angļu valodu. Šīs programmas būtu jāatbalsta gan skolās, gan ārpus tām. Ārpusskolas kārtā vajadzētu piedāvāt angļu valodas kursus visu vecumu cilvēkiem par nelielu maksu. Programma ir plaši jāpopularizē, un tai ir jāmotivē cilvēki apgūt angļu valodu.

Pamatojums

Kopīga saziņas valoda veicina apmaiņu starp tautām un kultūrām. Šī tēze nav pretrunā ar daudzvalodības principu Eiropā. Angļu valodu apgūt ir viegli, un to jau tagad plaši izmanto saziņai, īpaši jaunieši.

Ieteikums Nr. 2

Dzīve daudzvalodu Eiropā

Viena no labākajām ES iezīmēm ir tās daudzās valodas. Valodu apgūšana paplašina redzesloku, tāpēc ieteicams atbalstīt daudznacionālus un daudzvalodu projektus, ne tikai skolās, bet arī ārpus tām. To var īstenot, atbalstot apmaiņas programmas, it īpaši skolotājiem un praktikantiem. Cilvēkus vajadzētu mudināt piedalīties mācību mobilitātē. Šie projekti būtu vērsti uz apmaiņas programmu dalībniekiem, it īpaši skolotājiem un praktikantiem, kuri izmanto mācību mobilitāti. Viens no veidiem, kā motivēt cilvēkus apgūt vairāk valodu, ir piešķirt ES finansējumu. Ir labāk jāpopularizē un jādara zināma informācija par esošajiem un potenciālajiem projektiem.

Pamatojums

Skolotājiem vajadzētu būt iespējai paplašināt redzesloku, izmantojot mācību mobilitātes iespējas, un, atgriežoties skolā, dalīties gūtajā pieredzē. Dalība mācību mobilitātē rada spēcīgu pamatu valodu apguvei. Pārvaldot vairākas valodas, ir vieglāk iepazīt dažādas valstis un kultūras. Tādējādi dalībniekiem ir lielākas iespējas iepazīt Eiropas daudzveidību. Viegli pieejamas programmas par nelielu maksu var palīdzēt atbalstīt un motivēt visu vecuma grupu cilvēkus apgūt vairāk valodu.

Ieteikums Nr. 3

Esošo mācību mobilitātes programmu paplašināšana visu vecumu cilvēkiem un sociālekonomiskajiem slāņiem

ES ir ieteicams nodrošināt mācību mobilitātes shēmu satvaru, kas ir attiecināms uz visu vecumu cilvēkiem. Tas varētu būt paredzēts cilvēkiem vai grupām, kam interesē mācību mobilitāte, bet kas nemācās formālā izglītības iestādē. Tie varētu būt, piemēram, bezdarbnieki, darba meklētāji vai cilvēki no nelabvēlīgākas sociālekonomiskās vides. Tomēr satvaram nevajadzētu aprobežoties tikai ar šīm grupām.

Vajadzētu paplašināt esošās programmas, piemēram, Eiropas Solidaritātes korpusu vai *DiscoverEU*, aptverot visu vecumu cilvēkus, un tās būtu jāreklamē ar platformas starpniecību. Tiem, kuri piedalās mācību mobilitātē, vislabākajā gadījumā būtu jānodrošina iespēja uzturēties privātā apmešanās vietā. Tādējādi var saglabāt zemas izmaksas un panākt ciešāku saikni un izpratni par svešām kultūrām un valodām. Visiem ES pilsoņiem būtu jābūt iespējai pieteikties šai programmai. Pieteikumiem vajadzētu būt iesniegtiem katrā gadījumā individuāli, skaidri norādot savus mācību mērķus.

Pamatojums

Šādi visos sabiedrības slāņos tiek stiprināta eiropeiskā identitāte un kopīgās normas un vērtības. Īpaši tie cilvēki, kuri savas izcelsmes dēļ nav saņēmuši pietiekamu ģimenes vai sociālo atbalstu, var izjust starpkultūru tuvumu un gūt labāku starpkultūru izpratni, izmantojot paplašinātu programmu.

Ieteikums Nr. 4

Profesionālās izglītības dziļākas integrācijas veicināšana visā ES

Eiropas Savienībai ieteicams nodrošināt labāku stimulu sistēmu profesionālās izglītības dalībniekiem, lai vairotu zināšanas par pieejamajām iespējām un piekļuvi tām. Šie dalībnieki ir arodskolas, praktikanti, amatniecības asociācijas un nozaru struktūras, piemēram, nacionālās tirdzniecības un rūpniecības kameras.

Lai izveidotu labāku stimulu sistēmu, esošajiem profesionālās izcilības centriem vajadzētu būt pamanāmākiem un sekmēt mācību mobilitāti plašākā mērogā. Iepriekšminētajiem dalībniekiem būtu jāizveido tīkls ar padziļinātas integrācijas līmeni, lai mazinātu šķēršļus, kas neļauj piekļūt profesionālajai izglītībai, un uzlabotu tās kvalitāti.

Pamatojums

Ir vēlme uzlabot Eiropas profesionālās izglītības kvalitāti, īpaši tādās galvenajās prioritārajās jomās kā zaļā pārveide, IT drošība, komunālā infrastruktūra un veselības aprūpe. Turklāt, izveidojot fiksētu un praktiskāku tīklu, arī mazajiem uzņēmumiem būtu uzlabota piekļuve mācību mobilitātei. Šādi varētu arī uzturēt profesionālās izglītības kvalitāti. Īstenojot šo ieteikumu, tiktu arī paaugstināts vispārējais prasmju līmenis Eiropas Savienībā un dalībvalstīs iegūtu sava veida intelektuālo darbaspēku.

Ieteikums Nr. 5

Mācību mobilitātes nodrošināšana ģimenēm

Eiropas Savienībai ieteicams izveidot izmēģinājuma programmu starppaaudžu mācību mobilitātei, ar kuru vairāki ģimenes locekļi varētu piedalīties mobilitātes programmā kopā, tādējādi risinot jautājumu par attiecībām ģimenē.

Ieteicams uzsākt jaunu izmēģinājuma projektu (iespējams, esošas programmas paspārnē), kurš būtu paredzēts arī personām ar bērniem. Izmēģinājuma projekts būtu jāizvērtē pēc tā izmaksu lietderības, lai izlemtu, vai tas ir jāpaplašina.

Pamatojums

Šis pasākums ar mobilitātes programmu palīdzību veicina paaudžu dialogu visā ES. Turklāt tie cilvēki, kuriem ir mazi bērni, var vieglāk piekļūt mobilitātei, izmantojot šo pasākumu. Šādam risinājumam ir potenciāls iesaistīt skolēnus un vecākus mobilitātē: bērni varētu apmeklēt skolu, bet vecāki — piedalīties pieaugušo izglītībā.

Ieteikums Nr. 6

ES programma darba ņēmēju mācību mobilitātes hibrīdmodeļu veicināšanai

Ieteicams izstrādāt ES programmu, lai veicinātu darba ņēmēju mācību mobilitātes hibrīdmodeļus.

Ar šo programmu darba ņēmēji varētu apgūt kursus dažādās mācību jomās. Programmas kursi būtu jāpabeidz ne ilgāk kā sešos mēnešos. Kursos varētu apgūt ne vien valodas, bet arī citus priekšmetus, kas saistīti ar darba ņēmēju profesijām. Ar šādiem kursiem darba ņēmēji var sasniegt augstāku prasmju līmeni izvēlētajā profesijā, kā arī iegūt praktisku pieredzi. Daļu no apmācībām darba ņēmēji var apgūt tiešsaistē, bet pārējo — ārzemēs. Šajā nolūkā viņi apmeklē izglītības iestādes ārzemēs, piemēram, universitātes, sabiedriskās koledžas vai profesionālās izglītības centrus (atkarībā no tā, kādas iestādes ir attiecīgajā valstī). Darba devējam ir pienākums atbrīvot darba ņēmēju no darba pienākumiem uz laiku, kas pavadīts ārzemēs un apgūstot tiešsaistes kursus. Turklāt darba ņēmējam pēc atgriešanās ir jābūt saglabātai darbvietai. Taču darba devējam šajā laikā nav jāmaksā darba ņēmējam alga. Tā vietā dzīvošanas izmaksas ārzemēs ir jāsedz no ES fondu līdzekļiem. Šeit jāiekļauj arī veselības apdrošināšana un sociālais nodrošinājums.

Pamatojums

Ja darba ņēmēji gūst pieredzi ārzemēs, ieguvēji ir visi: darba ņēmējs pilnveidojas personīgi un profesionāli, savukārt darba devējs pēc darba ņēmēja atgriešanās iegūst augstāk kvalificētu darbinieku. Turklāt darba ņēmēju gūtā pieredze ārzemēs uzņēmumiem ir izdevīga arī tādā ziņā, ka šie darbinieki savas zināšanas nodod tālāk kolēģiem, piemēram, apmācību veidā.

Ir ļoti svarīgi piedāvāt hibrīdmodeļus. Cilvēki, kas aizņemti profesionālajā dzīvē vai kam ir bērni, nereti var doties uz ārzemēm tikai uz īsu laiku. Tādēļ viņiem ir nepieciešami elastīgi hibrīdmodeļi. Turklāt darba devējiem ir jāatbrīvo darba ņēmēji no darba pienākumiem uz neilgu laiku, ja daļu no mācībām var apgūt tiešsaistē.

Šīs konkrētās programmas vajadzībām nav ieteicama tieša darba ņēmēju apmaiņa starp ES uzņēmumiem, jo pastāv darbinieku pārvilināšanas un intelektuālā darbaspēka emigrācijas risks. Ir nepārprotama vēlme veicināt mācību mobilitāti, izmantojot izglītības pakalpojumu sniedzējus, nevis darbaspēka mobilitāti. Tomēr dažās nozarēs apmaiņa starp uzņēmumiem var būt vērtīga, un to varētu sekmēt, izmantojot citas mācību mobilitātes programmas.

Ieteikums Nr. 7

Valodu apguves uzlabošana ar jaunām tehnoloģijām

Eiropas Komisijai vajadzētu investēt tehnoloģisko rīku (MI) izmantošanā mācību mobilitātes nolūkos, lai ar tiem papildinātu valodu apguvi. ES būtu jāiegulda digitālajās tehnoloģijās, lai atbalstītu mācību mobilitāti līdztekus klātienē mācībām. Šis ieteikums attiecas uz sagatavošanos mācību mobilitātei un uz pašu mobilitātes periodu.

Tehnoloģiskiem rīkiem būtu jābūt pieejamiem bez maksas. Jaunās tehnoloģijas būtu jāizmanto it sevišķi valodu apguves sākumposmā. Jaunās tehnoloģijas būtu jāizmanto tā, lai sasniegtu visus pilsoņus, kuri iesaistās mācību mobilitātē (piemēram, studenti, pensionāri utt.).

Eiropas Komisijai vajadzētu papildināt pašreizējo ES akadēmijas platformu ar jaunākajiem MI sasniegumiem, šim nolūkam izmantojot lietotni. Konkrēti MI varētu izmantot tādiem mērķiem kā mācīšanās, vārdu krājuma paplašināšana, sinhronā tulkošana un saziņas nodrošināšana lietotnē starp lietotājiem.

Pamatojums

Eiropas Komisijai būtu jāizmanto jaunāko tehnoloģiju priekšrocības, lai uzlabotu valodu apguvi mācību mobilitātes jomā. MI sistēmas varētu analizēt mācību sekmes un ātrāk izstrādāt individuālas mācību programmas, ņemot vērā konkrētas vajadzības un prasmes.

Ieteikums Nr. 8

Valodu programmu reklamēšana un popularizēšana

Eiropas Komisijai vajadzētu intensīvāk reklamēt esošās valodu programmas un popularizēt pašreiz īstenojamās valodu programmas valsts un reģionālajā līmenī.

Mērķgrupa ir visi tie, kuri vēlas iesaistīties mācību mobilitātes shēmās un izmantot pašreizējās valodu programmas savās mītnes valstīs un uzņēmējvalstīs gan valsts, gan reģionālajā līmenī.

I) Pirms uzturēšanās ārzemēs

ES būtu jāreklamē savas valodu programmas, sūtot piedāvājumus pa e-pastu, īstenojot mērķtiecīgas tirgvedības kampaņas sociālajos medijos un izmantojot sabiedriskās attiecības.

Būtu jāizstrādā mentorēšanas programma. Pirms persona iesaistās mācību mobilitātes programmā, norīkotajam mentoram būtu jāsniedz padomi, kā uzlabot valodu prasmes.

Būtu jāizveido arī vēstnieku programma, kurā iesaistītos cilvēki, kas pabeiguši mācību mobilitātes kursus. Vēstnieki apmeklētu skolas, universitātes un uzņēmumus, lai informētu par mācību mobilitāti un to popularizētu, kā arī dalītos pieredzē par valodu apguvi.

II) Uzturēšanās laikā

Personai ierodoties galamērķī, mentors sniegtu atbalstu vietējā līmenī. Mentorēšanas programmā ietilptu kultūras un valodas elementi, lai palīdzētu personai mācību mobilitātē.

Pamatojums

Saskaņā ar statistikas datiem (*Flashbarometer*, 2020) valodu apguve ir viens no galvenajiem šķēršļiem, kas neļauj cilvēkiem piedalīties mobilitātes shēmās mācību nolūkos.

Ieteikums Nr. 9

Erasmus+ informācijas centru un pakalpojumu izvietošana un pielāgošana

Par svarīgu elementu tiek uzskatīta pieejama un saskaņota informācija par *Erasmus+*. Proporcionāli palielinot un novirzot programmas *Erasmus+* un *Erasmus* budžetu pieaugušo mobilitātei, ieteicams izmantot katrā dalībvalstī raksturīgās infrastruktūras, kas tajās iedibinātas, lai izveidotu *Erasmus+* birojus. Ar to ir domātas valsts un vietējā mēroga infrastruktūras, kas paredzētas konkrētai mērķauditorijai: nestrādājošajiem iedzīvotājiem, strādājošajiem iedzīvotājiem un jauniešiem. Īpaša uzmanība vērsta uz vietām, kur pieaugušie piedalās mācību programmās (nodarbinātības centri, pasts, sporta klubi, sociālās programmas, vietējās asociācijas, centri pieaugušajiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām utt.). Lai koordinētu šos birojus, atskaites punkts informācijas izplatīšanai par piedāvātajiem pakalpojumiem vietējiem birojiem varētu būt valsts atskaites struktūra Eiropas iestādes paspārnē. Vietējo biroju popularizēšanai ieteicams ieviest strukturētu Eiropas saziņu vietējo biroju līmenī, tādējādi norādot uz šo biroju esamību un sniegtajiem pakalpojumiem, un šajā nolūkā izmantot visus saziņas kanālus.

Pamatojums

Ņemot vērā Eiropas programmu sadrumstalotību (*Eurodesk*, *Europe Direct* u. c.), šķiet, ka izšķirošs ir jautājums par *Erasmus+* informācijas pieejamību un saskaņošanu. Vietējie biroji varētu sniegt plašu pakalpojumu klāstu (saskaņojot ar valsts sistēmu), kas būtu šādi:

- saziņa ar uzņēmējvalstī pieejamo personu tīklu, lai dibinātu saikni jau no ierašanās brīža (atbalsts valodas ziņā, administratīva rakstura informācija, ieteikumi par transportu, izmitināšanu, veselības aprūpi un psiholoģisko atbalstu utt.) un sazinātos visu uzturēšanās laiku atkarībā no individuālajām vajadzībām;
- konkrēta informācija par izmitināšanu: kopīga vietējā mēroga datubāze, kas sniedz informāciju par pieejamām, lētām un ieteicamām izmitināšanas vietām, galveno uzmanību pievēršot tam, lai šīs mājokļu iespējas būtu pieejamas visiem, tajā skaitā cilvēkiem ar invaliditāti;
- īpašs finansiāls atbalsts saskaņā ar konkrētās personas vajadzībām: veselības aprūpe (psiholoģiskā un fiziskā palīdzība), palīdzība bērnu aprūpē un transports;
- atbalsts valodas ziņā pirms došanās apmaiņā un tās laikā;
- atbalsta un informācijas platformas izveide par mājokļu un transporta pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, lai visu uzturēšanās laiku sniegtu viņiem palīdzību un padomus.

Ieteikums Nr. 10

Individuāli pielāgots finansiālais atbalsts visiem, kuri piedalās mācību mobilitātē

Ieteicams palielināt vispārējo budžetu, lai nodrošinātu resursu iekļaujošāku un plašāku iedali mācību mobilitātes dalībniekiem (tai skaitā studentiem, praktikantiem, darba ņēmējiem un darbiniekiem, kā arī lielajiem un mazajiem uzņēmumiem). Visiem ir jābūt piedāvātai iespējai saņemt finansiālu atbalstu, kura summa būtu atkarīga no šādiem sociālekonomiskajiem faktoriem: dzīves dārdzība uzņēmējvalstī, dalībnieku finansiālās iespējas un īpašās vajadzības saistībā ar personu fiziskiem traucējumiem un slimībām. Tas būtu jāveic, izstrādājot Eiropā kopīgus piešķiršanas kritērijus, ar kuriem izvērtē to personu individuālo izcelsmi un sociālekonomiskās vajadzības, kas piesakās mācību mobilitātei (neņemot vērā atzīmes). Turklāt dalībnieki saņems finansiālo atbalstu visa procesa laikā. Ar šo palielināto budžetu iecerēts veicināt darba ņēmēju apmaiņu starp uzņēmumiem, vadoties no darba ņēmēju finansiālajām vajadzībām un atbilstoši uzņēmumu lielumam. Personālam, kas izvērtē potenciālos mācību mobilitātes dalībniekus, par savu darbu būtu jāsaņem finansiāla atlīdzība.

Pamatojums

Šādi izglītības mobilitātes sistēma kļūs vienlīdzīgāka, iekļaujošāka un pieejamāka visiem Eiropas Savienības iedzīvotājiem no visdažādākajiem sabiedrības slāņiem, kuri vēlas piedalīties mācību mobilitātē, kā arī atceļ galvenos finansiālos šķēršļus dalībai.

Ieteikums Nr. 11

Vēstnieki mobilākai Eiropai

Ieteicams katrā ES valstī izveidot vēstnieku programmu. Vēstnieki būs atbildīgi par esošo mācību mobilitātes programmu publiskošanu un popularizēšanu. Vēstnieki popularizēs mobilitāti ārzemēs visu veidu mērķgrupām (bērniem, studentiem, izglītojamajiem, darbiniekiem un senioriem) un visa veida organizācijās (skolās, augstskolās, uzņēmumos, asociācijās u. c.). Tas būs pilnas slodzes darbs, ko apmaksās *Erasmus* valstu aģentūras. Šo aģentūru budžets tiks pārdalīts, lai prioritizētu vēstnieku darbu. Budžetu pielāgos konkrētās valsts vajadzībām (iedzīvotāju skaits, esošo mobilitātes programmu dalībnieku skaits utt.).

Vēstnieki jau būs guvuši pieredzi mobilitātes programmā un varēs ar to dalīties. Viņiem jābūt bez aizspriedumiem un ar labām komunikācijas spējām. Vēstniekiem jāatspoguļo to cilvēku dažādība, kuri var doties uz ārzemēm, lai katra grupa varētu ar viņiem identificēties.

Par vēstnieku var strādāt ilgstoši, tomēr centieties regulāri pieņemt darbā jaunus vēstniekus, kuri mācību mobilitātē piedalījušies nesen. Par vēstnieku programmu informēs pa plašiem saziņas kanāliem (sociālajos tīklos, publicitātes kampaņās u. c.).

Pamatojums

Daudzās Eiropas valstīs cilvēki pat neapzinās, ka viņiem ir pieejamas mācību mobilitātes iespējas. Bieži vien ļaudis ir nedroši — viņi baidās doties pieredzes apmaiņā uz ārzemēm. Ir svarīgi raisīt zinātkāri un kļiedēt bailes doties uz ārzemēm. *Erasmus+* ir izteikti vērsts uz konkrētām grupām (studenti u. tml.). Studentiem ir laba izpratne par to, kā darbojas *Erasmus+*, bet pārējām grupām (studējošajiem neakadēmiskās iestādēs) īsti nav pieejamas mācību mobilitātes iespējas. Pieejamās informācijas ir daudz, taču tā nerasniedz cilvēkus. Vēstnieki varētu palīdzēt atrast cilvēkiem pareizās iespējas no jau esošajām. Daudz labāk ir parunāt personīgi ar kādu, kurš sniedz atbalstu un atbild uz jautājumiem, nekā lasīt informāciju dokumentos.

Ieteikums Nr. 12

Mentori labākai uzņemšanai galamērķa valstī

Ieteicams galamērķa valstī sagaidīt mobilitātes shēmu dalībniekus un sekmēt viņu integrāciju ar konsultantu tīkla palīdzību. Konsultants ir pārstāvis galamērķa valstī, kurš pārzina vietējo kultūru un ir gatavs sniegt palīdzību jaunpienācējam visā uzturēšanās laikā. Konsultants atbild par atbalsta sniegšanu pirms izbraukšanas no izcelsmes valsts (sniedz informāciju par izmitināšanu, transportu, administratīvajām procedūrām utt.). Konsultants sniedz palīdzību jaunpienācējam visā uzturēšanās laikā, it īpaši saistībā ar vietēja rakstura jautājumiem. Tāpat konsultants atbalsta ar sabiedriskās dzīves izvēršanu galamērķa valstī. Šie konsultanti strādātu kā brīvprātīgie, taču tiktu atlīdzināti daži izdevumi. Jau ir vairāki tīkli integrācijas atbalstam (*Erasmus* studentu tīkls, *Erasmus Mundus*, *Europeers* utt.), taču tie pieejami tikai studentiem. Ieteicams tos pastiprināt, apvienot un attiecināt uz arī uz pārējām grupām (bērniem, darbiniekiem, senioriem, izglītojamajiem utt.). Izstrādājot platformu, varētu atvieglot konsultantu un jaunpienācēju saziņu.

Pamatojums

Mobilitātes apmaiņas laikā cilvēki var justies norobežoti. Konsultanti varētu palīdzēt drošāk un ērtāk iejusties. Ja pirms došanās uz ārzemēm ir pieejama nepieciešamā informācija, tā var ļoti noderēt un mazināt bailes no došanās uz ārzemēm. Personas rīcībā būtu visa informācija par galamērķa valsti, un persona būtu droša, ka kāds viņus sagaidīs ierodamies. Tas varētu nomierināt gan tos, kuri dodas uz ārzemēm, gan viņu radniekus, it īpaši vecākus. Konsultanti varētu būt īpaši būtiski tiem, kuri piedalās mācību mobilitātē no neakadēmiskām iestādēm vai lauku apvidiem.

Ieteikums Nr. 13

Par zaļāku mācību mobilitāti!

Ieteicams visiem mācību mobilitātes dalībniekiem piedāvāt ekonomiskus stimulus, lai varētu lētāk izmantot ekoloģiski tīrāku transportu (pārceļoties uz mītnes valsti un dzīvojot tajā). Tādējādi dalībnieki arī varētu ievērot videi draudzīgu dzīvesveidu galamērķa valstīs par lētāku samaksu, dodoties uz darbu ar ekoloģiski tīrāku transportu, apmetoties videi draudzīgās viesnīcās utt. Eiropas Komisijai būtu jāsniedz pienācīga informācija par šīm videi draudzīgajām iespējām, kamēr dalībnieki vēl nav devušies uz galamērķa valsti.

Pamatojums

Iemesls tam ir tāds, ka mācību mobilitātes dalībnieki ar ekonomiskiem stimuliem ir jābudina izmantot ekoloģiski tīrākus transporta veidus, dodoties uz citu valsti un uzturoties šajā valstī.

Ieteikums Nr. 14

Pedagogu nozīmes apzināšanās mācību mobilitātē

Ieteicams oficiāli atzīt par “starptautiskajiem koordinatoriem” tos pedagogus, kuri atbalsta studentu dalību mācību mobilitātes programmās. Viņiem būtu jāsaņem atlīdzība par papildu darba slodzi un veltīto laiku. Tāpat viņiem vajadzētu būt viegli atpazīstamiem savā izglītības iestādē, jāsaņem apmācība un sertifikāts. Šāds pamudinājums nepieciešams, lai pedagogi konsultētu studentus un palīdzētu viņiem piedalīties mācību mobilitātes programmās, ieskaitot palīdzību ar administratīvajām procedūrām, vienlaikus paužot Eiropas vērtības un redzējumu. “Starptautiskie koordinatori” būtu jāuzskata par uzticamiem palīgiem. Viņiem visa gada garumā vajadzētu organizēt mācību mobilitātes popularizēšanas pasākumus.

Pamatojums

Pedagogi būtu jānovērtē un jāatalgo par papildus veikto darbu un to, ka sniedz labāku un pieejamāku informāciju un norādījumus par pieejamajām iespējām.

Ieteikums Nr. 15

Finansiāls atbalsts darba ņēmēju profesionālajai izaugsmei

Eiropas Savienībai ieteicams sniegt finansiālus stimulus

- maziem un vidējiem uzņēmumiem, kas vēlas sūtīt savus darba ņēmējus uz ārzemēm, lai piedalītos apmācībuursos un atvestu atpakaļ zināšanas, kurās dalīties ar kolēģiem un partneriem,
- kā arī darbiniekiem (gan bezdarbniekiem, gan nestabilās nodarbinātības situācijās), kuri dodas apmācību mobilitātē uz citu uzņēmumu, lai pilnveidotu prasmes un sekmētu karjeras izaugsmi. Uzņemošais uzņēmums saņem arī oficiālu Eiropas logotipu, kuru izvieto savā tīmekļvietnē.

Finansiālais atbalsts segtu darbinieku fiksētās izmaksas (piemēram, izmitināšana, transports utt.). ES, uzņēmumi, darbinieks vai nodarbinātības dienests var līdzfinansēt mācību apmaiņu, lai darbinieks vai uzņēmums to uztvertu nopietni. Līdzfinansējuma līmenis ir atkarīgs no mācību mobilitātes veida un saņēmējiem. Mācību apmaiņas notiek arī starp privāto sektoru (piemēram, NVO, uzņēmumiem, organizācijām) un publisko sektoru (piemēram, iestādēm, ES utt.), kā arī starp cita veida darba jomām. Arodbiedrības un darbinieku asociācijas var atbalstīt šo programmu izstrādi.

Pamatojums

Šādi jebkurš uzņēmums neatkarīgi no savām ekonomiskajām iespējām var sūtīt darbiniekus piedalīties apmaiņas programmās, lai uzlabotu profesionālās prasmes. Turklāt visi uzņēmumi, kas vēlas uzņemt darbiniekus pie sevis, var to darīt, neapmaksājot darbinieka izmitināšanas vai algas izmaksas.

Ieteikums Nr. 16

Informācija par darbinieku mobilitāti Eiropā

Eiropas Savienībai ieteicams izveidot un pārvaldīt informācijas platformu, kas veltīta mācību mobilitātes iespējām darbiniekiem visu veidu sektoros (privātajā, publiskajā u. c). Platformas mērķis ir apvienot uzņēmumus un darbiniekus, un tai būtu jābūt visiem pieejamai. Katrs dalībnieks reģistrē savu portfolio: uzņēmumi, kas vēlas uzņemt darbiniekus, sniedz informāciju par savu piedāvājumu, savukārt darbinieki izklāsta savu ieguldījumu un mērķus attiecībā uz mācīšanos. Platformā tiks iekļauta arī informācija par dažāda veida pieejamajiem finansējuma veidiem un saites uz citām saistītām vietnēm. Darbiniekiem, kuri ir piedalījušies mācību mobilitātes programmā, būtu jādalās pieredzē ar ziņojuma palīdzību. Šī platforma palīdzētu labāk koordinēt darbinieku apmaiņu un racionālāk un saskaņotāk pārvaldīt administratīvās procedūras.

Pamatojums

Šī platforma ļautu darba devējiem apmainīties ar informāciju par iespējām un veidiem, kā īstenot šo apmaiņu. Turklāt tā kalpotu kā kopēja platforma darba ņēmējiem, lai labāk apjaustu tirgū pieejamās iespējas attiecībā uz mācību mobilitāti.

Ieteikums Nr. 17

Mērķtiecīgas informācijas kampaņas par mācību mobilitāti

Ieteicams veidot nelielas, mērķtiecīgas informācijas kampaņas divām dažādām mērķgrupām: a) pusaudžiem/studentiem un b) pieaugušajiem (profesionāļiem, darbiniekiem utt.). Katrai grupai nepieciešama individuāla pieeja. Pirmais instruments, ko varētu izmantot, ir vēstnieki ar iepriekšēju mācību mobilitātes pieredzi, kuri to popularizē gan pusaudžiem, gan pieaugušajiem/profesionāļiem, daloties savos veiksmes stāstos. Šis pasākums varētu būt efektīvs arī tādām grupām kā vecāka gadagājuma cilvēki utt. Vēstniekus varētu izvietot pie galdiem rātsnamos, kā arī viņi varētu apmeklēt skolas un citas vietas. Viņiem varētu pievienoties persona, kas ir specializējusies mācību mobilitātes tehniskajos un praktiskajos jautājumos. Otrs instruments varētu būt paredzēts studentiem un jauniešiem un izmantot hibrīdmodeļus un radošus veidus, lai uzrunātu jauniešu auditoriju par mācību mobilitāti, piemēram, ar sociālajiem medijiem (tēmturi, tiešsaistes informācija utt.) un informatīviem materiāliem drukātā formātā. Šāda veida kampaņa varētu veicināt plašāku informācijas apriti un radīt ķēdes reakciju.

Pamatojums

Ja trūkst zināšanu par mācību mobilitāti, cilvēkiem ir neiespējami tajā iesaistīties. Piekļuve informācijai izvērsīs līdzdalību plašāku.

Ieteikums Nr. 18

Pasākumi un aktivitātes ar nolūku veicināt nediskrimināciju mācību mobilitātē

Tiek nošķirta skolu jaunatne un strādājošie pieaugušie kā divas atsevišķas grupas un pievērsta uzmanība problēmu risināšanai katrā no tām atsevišķi. Ir nodrošināts, lai skolas un darba vietas būtu nediskriminējošas telpas pusaudžiem un profesionāļiem attiecībā uz dažādiem faktoriem, piemēram, vecumu, dzimumu, veselību, seksuālo orientāciju, reliģiju utt. Lai sasniegtu šo mērķi, Eiropas Komisijai ir jāpiešķir līdzekļi un resursi dažādām iesaistītajām pusēm: viesģimenēm, kas uzņem pusaudžus, un uzņēmumiem un NVO, kas uzņem pieaugušos. Nepieciešamas šādas aktivitātes: viesģimenes un uzņemošie uzņēmumi būtu jā sagatavo viesu uzņemšanai, kā arī attiecīgi jāapmāca, un to darītu starpkultūru jautājumos specializējušās personas (ombudi). Tas ir īpaši svarīgi attiecībā uz neaizsargātākām grupām. Šīs aktivitātes var palīdzēt uzlabot mobilitātes pieredzi un mazināt diskrimināciju. Turklāt ģimenes un uzņēmumi būtu turpmāk jāatbalsta ar stimuliem.

Pamatojums

Ir svarīgi nodrošināt mobilo mācību studentiem un pieaugušajiem drošību un tā dēvēto vienotību daudzveidībā.

Ieteikums Nr. 19

Aizspriedumu pārvarēšana, veicinot *Erasmus+* prakses līdzsvarotāku sadali

Lai mudinātu pilsoņus pieteikties daudzveidīgākam *Erasmus+* galamērķu klāstam, ieteicams rīkoties divos līmeņos.

1. ES institucionālajā līmenī: Komisijai ieteicams formulēt principus, kas būtu jāņem vērā *Erasmus+* programmā iesaistītajām iestādēm, lemjot par partnerības nolīgumiem ar citām izglītības iestādēm un to atjaunošanu.

Papildus tam Komisija varētu arī izstrādāt tiešsaistes platformu, kurā pieteikuma iesniedzēji varētu ievadīt informāciju par savām interesēm, valodām, preferencēm utt. un pēc tam saņemt ieteikumus par sev piemērotiem galamērķiem. Šāda sistēma ar ieteikumiem varētu sekmēt galamērķu daudzveidību, mudinot cilvēkus doties tur, kur citādi nebūtu iedomājušies doties.

2. Dalībvalstu līmenī: dalībvalstīm ieteicams rīkoties, lai palielinātos valstī uzņemto *Erasmus+* dalībnieku skaits. Dalībvalstis varētu mudināt valsts izglītības iestādes piedāvāt vairāk kursu angļu valodā.

Pamatojums

Šis ieteikums ir svarīgs divu galveno iemeslu dēļ.

Pirmkārt, ja kādu dalībvalsti vai galamērķi uzskata par mazāk pievilcīgu, var tikt izniekotas *Erasmus+* programmā pieejamās vietas. Uz atsevišķām valstīm, piemēram, Spāniju, ir pārmērīgi daudz pretendentu, taču cilvēkiem būtu vairāk iespēju piedalīties *Erasmus* programmā, ja vien tiktu mudināti doties uz daudzveidīgākiem galamērķiem.

Otrkārt, ja cilvēki dodas uz neiepazītām vietām, par kurām neko daudz nezina, vai atklāj jaunas kultūras, tad arī tas palīdz palielināt viņu izpratni par citām kultūrām, pārvarēt aizspriedumus utt.

Ieteikums Nr. 20

To administratīvo šķēršļu novērtēšana un pārvarēšana, ar kuriem saskaras darba ņēmēji un darba devēji

Eiropas Komisijai ieteicams izvērtēt šķēršļus, ar kuriem saskaras darba ņēmēji, piedaloties mācību mobilitātes programmās (piemēram, sociālā nodrošinājuma iemaksas, pensijas). Izstrādājot novērtējumu, Komisijai būtu jāņem vērā arī darba devēju vajadzības un motivācija sūtīt darba ņēmējus uz ārzemēm. Pamatojoties uz šo novērtējumu, Komisija varētu ierosināt turpmākus pasākumus minēto šķēršļu pārvarēšanai.

Pamatojums

It īpaši darbinieki saskaras ar risku, ka nevarēs doties uz ārzemēm, jo pastāv pārāk daudz administratīvo šķēršļu, piemēram, attiecībā uz sociālo nodrošinājumu vai pensiju. Vai ir viegli pārņest šos atvieglojumus no vienas dalībvalsts uz citu? Ir jāsniedz atbalsts pilsoņiem, kad tie saskaras ar šiem administratīvajiem sarežģījumiem. Tāpēc Eiropas Komisijai ieteicams pievērsties šī problēmjasūtājuma izskatīšanai, lai to efektīvi atrisinātu.

Ieteikums Nr. 21

***Erasmus+* mērķtiecīgas komunikācijas stratēģijas veicināšana**

Ieteicams rīkoties tā, lai trīs gadu laikā visi ES pilsoņi būtu informēti par *Erasmus+*. To varētu panākt, izveidojot efektīvu komunikācijas stratēģiju, kas būtu vērsta uz konkrētām grupām, kuras nav informētas par programmu *Erasmus+* un Eiropas Solidaritātes korpusu. Šajās grupās ietilpst, piemēram, cilvēki ar invaliditāti, darbinieki, bezdarbnieki, finansiāli nelabvēlīgā situācijā esošie cilvēki, lauku apvidos dzīvojošie, cilvēki bez augstākās izglītības un sociālās atstumtības riskam pakļautie cilvēki.

Pamatojums

Mācību mobilitātes vajadzībām ir pieejams daudz iespēju un programmu, piemēram, *Erasmus+* un Eiropas Solidaritātes korpuss. Turklāt jau ir izstrādāti tādi informācijas centri kā *Erasmus+* platforma un *Erasmus+* lietotne. Tomēr šī informācija nav viegli pieejama un nesasniedz visas attiecīgās grupas. Tāpēc ieteicams izvirzīt par mērķi trīs gadu laikā informēt visus ES pilsoņus, izstrādājot īpaši pielāgotas kampaņas, lai sasniegtu konkrētas mērķgrupas, kuras, iespējams, nevar piekļūt šobrīd pieejamajai informācijai vai gūt no tās labumu.

Ieteikumu novērtējums

Pilsoņi novērtēja visus ieteikumus saskaņā ar vērtējuma skalu no 1 līdz 6. Vērtība “1” nozīmē “es stingri nepiekrītu ieteikumam”, un “6” nozīmē “es stingri atbalstu ieteikumu”. Bija iespējams arī nepiedalīties vērtēšanā.

Nr.	Ieteikums	Vidējais vērtējums
1.	Kopīga saziņas valoda (<i>lingua franca</i>) kā mācību mobilitātes instruments	5,0
2.	Dzīve daudzvalodu Eiropā	4,8
3.	Esošo mācību mobilitātes programmu paplašināšana visu vecumu cilvēkiem un sociālekonomiskajiem slāņiem	4,8
4.	Profesionālās izglītības dziļākas integrācijas veicināšana visā ES	4,8
5.	Mācību mobilitātes nodrošināšana ģimenēm	3,9
6.	ES programma darba ņēmēju mācību mobilitātes hibrīdmodeļu veicināšanai	4,8
7.	Valodu apguves uzlabošana ar jaunām tehnoloģijām	4,4
8.	Valodu programmu reklamēšana un popularizēšana	4,9
9.	<i>Erasmus+</i> informācijas centru un pakalpojumu izvietošana un pielāgošana	4,9
10.	Individuāli pielāgots finansiālais atbalsts visiem, kuri piedalās mācību mobilitātē	4,7
11.	Vēstnieki mobilākai Eiropai	4,9
12.	Mentori labākai uzņemšanai galamērķa valstī	5,0
13.	Par zaļāku mācību mobilitāti!	4,5
14.	Pedagogu nozīmes apzināšanās mācību mobilitātē	4,8
15.	Finansiāls atbalsts darba ņēmēju profesionālajai izaugsmei	4,9
16.	Informācija par darbinieku mobilitāti Eiropā	5,1
17.	Mērķtiecīgas informācijas kampaņas par mācību mobilitāti	5,0
18.	Pasākumi un aktivitātes ar nolūku veicināt nediskrimināciju mācību mobilitātē	4,4

19.	Aizspriedumu pārvarēšana, veicinot <i>Erasmus+</i> prakses līdzsvarotāku sadali	4,6
20.	To administratīvo šķēršļu novērtēšana un pārvarēšana, ar kuriem saskaras darba ņēmēji un darba devēji	4,8
21.	<i>Erasmus+</i> mērķtiecīgas komunikācijas stratēģijas veicināšana	5,0